

TARİHTE MEDENİYETLER SAVAŞLAR VE TÜRKLER

Prof. Dr. Refik Turan'ın 03.05.2010 tarihinde gerçekleştirdiği konferans metnidir.

Prof. Dr. Refik Turan: Kültür ve medeniyet toplumsal gelişimin en yüksek olgusudur. Her dönemde toplumları kuşatan dolayısıyla şu anda içinde bulunan bizleri de kuşatan bir gelişmişlik olgusu ve birbiri ile kesinlikle ilintili biri diğerinden kopmayan dev gelişme düzeyleri bunlar. Tabii ki işin başlangıcı kültür, kültürden yola çıkarak medeniyet olgusunu açıklamakta yarar var. Kültür, bir toplumu meydana getiren, bir toplumu millet yapan maddi ve manevi değerler bütünüdür. Konuyu biraz daha açacak olursak bir milletin sahip olduğu dil, duygu, düşünce, sanat, hayat tarzı gibi temel öğelerin bütününe biz kültür diyoruz. Onu diğer milletlerden ayıran temel öğeler bununla ilişkili olmasına rağmen medeniyet ne oluyor dersiniz bu kültür öğelerinin bir ana vasıta doğrultusunda diğer kültürlerin üzerinde hakim bir vaziyet almasından doğan büyük gelişmişlik düzeyine de biz medeniyet diyoruz. Temelinde bir kültür var bu kültürün birtakım temel öğeleri diğer medeni kültürlerin üzerinde de hakim bir vaziyete geldiğinde medeniyet doğuyor. Bu temel vasıtayı da her zaman meşhur kültür medeniyet tarihçisi var Amerikalı onun bir çalışmasında yakaladım. Bu temel vasıta devlet dediğimiz büyük tesisat aygıt diyorlar buna genelde hukuk öğreticileri büyük müessese devlet oluşturuyor. Yani bir kültür ögesi sahip olmuş olduğu güçlü devlet sayesinde kendi kültür öğelerini diğer kültürlerin üzerinde de hakim bir vaziyette diğer kültür öğeleriyle örtüştürerek bir medeniyeti meydana getiriyor. Birtakım örneklerden yola çıkarsak konu biraz daha açıklığa kavuşacaktır. Mesela bugün batı medeniyeti dediğimiz, Avrupa medeniyeti dediğimiz medeniyetin kültürel şubeleri Alman kültürü, İngiliz kültürü, Fransız kültürü, İtalyan kültürü, İspanyol kültürü hatta Rus kültürü şeklinde hesaplamak ve söylemek gerekir. Bu çerçeveye girer. Bu kültürler topyekün bugünkü batı medeniyetini meydana getirir. İslam medeniyeti denilince İslam medeniyetinde Arap kültürü, Fars kültürü, Türk kültürü, Hint kültürü, Uzak Doğu'da, Endonezya ve Malay kültürleri bu büyük medeniyetin temel kültür öğelerini oluşturur. İslam medeniyetini kuranlar mesela Araplardır ilk olarak ortaya çıkaran büyük devlet Arap Hz. Peygamber onun etrafında şekillenmesiyle doğan yeni devlet mevcut Arap kültürünü diğer kültürler üzerinde hakim bir vaziyete getirmiş ve bundan dev İslam medeniyeti doğmuştur. Bir medeniyetin doğması demek mahiyetindeki kültürleri yok etmesi anlamına gelmez yalnız mahiyetinde o kültürler önemli bir değişime de uğrarlar. Onu belirtmekte yarar var. Kültürlerle medeniyetlerin öğeleri arasında bir takım temel farklar vardır ama birtakım temel bileşmeler de vardır yani birleşmiş durumlar da vardır. Mesela demin kültürlerin öğelerini belirttim medeniyetin öğelerine gelince bir medeniyetin temelinde inanç sistemi bir numaradır. Yani bir medeniyeti öncelikle inanç sistemi doğdurur dış sınırlarını inanç sistemi oluşturur. Bir medeniyetin bütün öğelerini inanç meydana getirmez ama en temel ögesi inanç sistematiğidir, dindir kısacası. Bir kültürün temel çerçevesini ise dil çizer. Bana daha önceki yıllarda Kredi Yurtlar Kurumu'nda vermiş olduğum bir konferansta sizler gibi gençlerden biri sormuştu bu çerçevede. Bir insan hangi dili konuşma dili olarak kullanıyorsa o insan o kültürden demektir. Dedi ki gençlerden birisi hocam ben Fransızca'yı da İngilizceyi de kendi konuşma dilim kadar konuşabiliyorum. Bu mümkün mü, mümkün. Bazen olabiliyor hangi dili kullanıyorsanız o dildensiniz. Ben kendime ne diyeceğim dedi. O anda doğrudan bir cevap mıydı bilemiyorum ama pratik bir cevap verme yoluna gittim. Rüyanda hangi dili konuşuyorsan o kültürdensin dedim ve kabul etti yerine oturdu, rüyamda Türkçe kullanıyorum dedi tamam o zaman Türksün. Yine bir Atlanta olimpiyatlarıydı dünya cirit atma rekoru kırdı bir bayan sporcu sonra gazetelere yansıdığı kadar görüldü ki bu İngiliz sporcu bayan Kıbrıs Türklerinden olduğu anlaşıldı. Hatta bizim gazeteciler peşine düşüyor röportaj yaptılar en sonunda da birisi şöyle bir soru sordu sen İngiliz misin Türk müsün diye, İngilizim dedi. Tabii bundan daha doğal bir şey olamazdı çünkü İngilizce konuşuyordu, İngilizce düşünüyordu, İngilizce ile yetişmişti o seviye İngiliz kültürü ile olmuştu. Yani çok yadırganacak bir şey değil. Bizim kültürel çerçevemizi o halde dil çizer başka bir örneği bu. Medeniyet kimliğimizi kim çizer dersiniz o da inanç sistemi yani dünyada ne kadar medeniyet varsa o kadar da dev inanç sistemi olmuştur. Birinci ortak ögesi inançtır.

Bu çerçevede medeniyetler savaşı derken medeniyetlerin doğması kültürlere bağlıdır kültürlerden sonra medeniyetler olur. Bir kültür gelişip gelişip mutlaka medeniyet olur mu, hayır. Çok gelişmeyip de kendi kültürel boyutunda kalmış çok medeniyetler vardır dünyada. Özellikle Afrika kıtasındaki kültürler buna örnektir. Küçük kültür minyatür kültür diye onları hor göremezsiniz ama yüzlerce kültür vardır, Afrika kıtasında büyümemiştir yerinde kalmıştır o şekil bir medeniyete dönüşmemiştir. Bir kültür ne kadar büyürse o kadar medeniyet okyanusuna ulaşır bunu da belirtmekte yarar var. Bazı medeniyetler vardır şu günlerde o tür haberler kesildi. Polonezya adalarında ilk çağ kültürlerini yaşayan bir topluluk bulundu. Daha henüz tabiatın kopardığı sivri bir tahta parçasını iğne yapmaya çalışan yine sarmaşıklardan iplik yapmaya çalışan onunla geçinen toprağı çok basit bir aletle kazarak tarım yapmaya çalışan insan toplulukları şeklinde bazı haberleri geçmişte biz duyardık. Şimdi azaldı herhalde o tür adalar buluna buluna bitti galiba. Peki, bu kültürler yakınlarıyla temas kuramadığından büyüemeyen kültürel yapılar. Çünkü bir kültürün büyümesi gelişmesi için mutlaka yakınlarıyla temas kurması gerekir. Bir kültürün ya da medeniyetin büyümesi inkılaplar, sosyo-ekonomik ilişkiler ve savaşlarla oluyor. Bizim tabii burada konuşmamızın ana konusu savaşlar. Medeniyetler niçin savaşır dersiniz insanlar niçin savaşır sorusunun cevabı da burada aşağı yukarı aynı. Ama burada dikkat edilecek şey her savaş bir medeniyet savaşı değildir yani çok basit meseleler için de çok basit bölgesel, ekonomik hesaplar, bölgesel birtakım çıkar hesapları da bazı küçük savaşları siyasi savaşları doğdurabilir. Medeniyetler savaşı bunların çok ötesinde olan kapsamlı savaşlardır. Niye savaşır insanlar dersek bir üstünlük duygusu içindir yani karşısına kendisinin gücünü kabul ettirebilmesi. İkinci bir temel mesele daha vardır bu medeniyet olgusunda karşımıza çıkan barış getirmek, barış düzeni oluşturmak içindir. Bu temel meseledir ki bugün yenedünya düzeni globalleşme, küreselleşme şeklinde karşımıza çıkar. Dünyada her büyüyen güç her muazzam genişleyen yapı mutlaka büyük barışın peşine düşer ve diğer insanlara kendinden daha az güçlü gördüğü yapılara yönelik olarak 'ben gelirim dünyaya barış gelir' mesajını verir. İşte burada da medeniyetler savaşı dediğimiz savaşlarda meydana gelir. Her savaş medeniyet savaşı değil. Ama dünyanın son dönemdeki bazı büyük düşünürleri bu medeniyetler savaşı olgusu üzerinde durdular. Bernard Lewis gibi Thomas Carly gibi yine en son olarak Samuel Huntington bu deyiimi meşhur etti özellikle. Samuel Huntington Amerika'daki devlet için bir takım 'Ting Tang' teorileri üreten bir bilim adamıydı ve bu kuruluşun da başkanıydı. Son iki sene önce de Samuel Huntington öldü. Ama bu medeniyetler savaşı kavramını da dünyaya hediye etti. Hediye etti derken belki bir gerçeğı ifade etti çünkü şöyle bir geriye doğru baktığımızda burada buna cevap verecek branş alanı tarihi baktığımızda hakikaten bu medeniyetler savaşı olgusu var tarihte devletler arası savaşlar var, birtakım topluluklar arası savaşlar var, bir de medeniyetler savaşı var. Yalnız Huntington bu kitaplaştırılmış geniş eserinde de her nedense dünyada son iki bin yılın tarihinde başrol oyuncularından birisi olmuş Türkler hakkında çok fazla bilgi vermedi. Pek çok batılı tarihçide olduğu gibi yanlı bir bakış onda da görüyoruz. Nedense Türklerin yaptıklarını görmezliğe gelme biraz şaşkınlık bakma eğilimi batılı tarihçilerde de vardı. Bundan Huntington da kendini kurtaramamış öyle anlaşılıyor. Benim bu kitaplaşma düzeyinde çalışmam Samuel Huntington da aynı zamanda Türkler açısından eksik bıraktığı bir noktadan bakış orayı tamamlama ama halbuki medeniyetler savaşı denilince Türkler baş aktör görünür. Neden baş aktör, dünya nüfusunun tam yarısını oluşturan nüfus bölgesi Çin ve Hint yani dünya nüfusu bugün 6.5 milyar civarında bunun tam 4/1'i Hintli, 4/1'i de Çin'dir. Bu her iki büyük milletle de sadece yüzyıllar içerisinde değil belki 2000-3000 yıl içerisinde haşır neşir olmuş bazen siyasi hakimiyetler de sağlamış özellikle Hindistan üzerinde daimi 1200-1300 yıllık Türklerin bir siyasi hakimiyet dönemleri de var. Mesela Hint medeniyetini bölmüş yani böyle bir yapı. Çin üzerinde zaman içerisinde müessir olmuş bu nüfus yoğunluğuna karşı az olmasına rağmen yani Çin ile belki 2000-3000 yıllık tarihi döneminde sıcak savaşlar yaşamış, sosyal hayat sürmüş, siyasi hayat sürmüş bir yapı Türkler. Onunla kalmış mı hayır batıya doğru yine çok büyük dev bir kültür olan Fars kültürüyle karşılaşmış yine İslam medeniyetinin kurucusu olan Arap kültürü ile karşılaşmış, Bizans ayrı bir medeniyettir. Roma'dan ayrılmış bir medeniyettir o koca bir dev devirmiş 11. yüzyıl içerisinde dünyanın şaşkın bakışları arasında daha sonra da o devin yerine yerleşmiş onun mirasçısı olmuş bir yapı.

Durmamış Avrupa'nın 4 büyük milletini adeta yerinden oynatmış, Slavlar, Latinler, Cermenler, Anglosaksonlar ve Saksonlar beşinci bir millet olarakta dünyanın son beş yüz yıl içerisinde en aktif kıtası olan bu millette daima var olmuş. Hayal altında kalmış adeta hakimiyet açısından çok fazla parlak bir dönem yaşayamamış olan Afrika milletleri üzerinde tamamına yakınına söz sahibi olmuş bir Türk milleti yapısı var. Yani dünyadaki kültürlerin %90'ı ile karşılaşmış bir Türk milleti yapısı tabii Samuel Huntington gibileri niye görmezler, niye kitaplarına almazlar herhalde büyük marifet bu kadar dev bir yapı tabiri caizse dünyada burnunu sokmadığı yer kalmamış bir milleti niye görmezliğe gelirler hakikaten büyük mahihayat tebri keşayen bir durum bu. Tükler açısından ilk medeniyet çatışması Çin Seddi olarak aldık tabii bu Çin Seddi burada bir sembol. Çin Seddi dünya tarihinin en uzun süreli yapılmış suru ve kalesi. Ve yine dünya tarihi içerisinde dünya üzerinde de insan eliyle yapılmış en büyük eser. Milattan önce 4.-5. yüzyıllara varan bir yapılmış zamanı var ve milattan sonra 1700 yılına kadar da devam etmiş 2000, 2100 yıl yeryüzünde yapımı devam eden böyle bir ikinci yapıyı yok. Yeni bulgularıyla beraber on bin kilometreyi aştı, ay üzerinden görülebilen takriben beş buçuk metre genişliğinde, altı metre yüksekliğinde göz alabildiğine kadar dağlardan çöllere çöllere göllere ovalara uzanan anormal bir yapı. Ben Çin Seddi'ni yakından da gördüm Çin'de yapmış olduğumuz bir program dolayısıyla. Tabii bu muazzam yapıya kestirmeden söyleyecek olursak yapana değil bir de yaptırana bakmak lazım. Ben Çin Seddi kimindir derken Çin Seddi sadece Çinlilerin değil öte yandan Çin'in şimal komşuları olarak bilinen Alman bilim adamı Everhart'ın vermiş olduğu geniş kültür yapısında buna ortak olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Yani Çin Seddi hem Çinlilerin hem Türklerin ortak bir yapıdır. Çünkü kuzeyde de Çin'in o muazzam bundan iki bin yıl önce teşekkül eden dev bir medeniyete karşı kuzeyinde de dev bir medeniyet olgusu vardır. Bu medeniyet olgusu bu Bozkır medeniyeti veya Turan medeniyeti adıyla dillendirebiliyoruz. Zaten Bozkır kültürü diye geniş bir kavram vardı ben bunu Bozkır medeniyetine dönüştürdüm çünkü kültürden öte bir şey ve içinde kültürel şubeler de var. Kimler var diyeceksiniz, en başta gelen Türkler, Mogollar var, Siyenpiler var ve hatta Taylar var, Avarlar var Orta Asya'daki çeşitli benzeri kültürler var. Avarlar Türk mü değil mi tabii ayrı tartışma konusu ama neticede başrolde Türkler. Burada Türkler konusuna bir atıf daha yapmak istiyorum altı çizilmesi gereken bir konu Türkler tarihte iki büyük medeniyet içerisinde yer almış ve iki büyük medeniyete başkanlık ben buna mümessillik diyorum mümessillik yapmış bir kültürel yapıdır. Bu açıdan da diğer milletlere göre biraz fark atmış. Bunu kesinlikle öğrenme öğrenme malzemesi olarak ortaya atmak amaçlı söylemiyorum, tarihi bilme açısından söylüyorum. Tarih bir çok sorunun cevabı bunu belirtelim. Fransız düşünür Ernest Renan diyor ki 'bir millet nedir' sorusunu önce kendi soruyor arkasından şöyle bir cevap veriyor; aynı tarihe sahip olan ve beraber yaşama arzusu gösteren insan topluluğuna bir millet denir diyor. Ve işte burada Bozkır medeniyetinin öncüsü Türkler ve uzun yıllar takriben M.Ö. 600-700 yıllarında başlayan bir siyasi hayatları var. Tabii ki 1000 yıllarına doğru uzanan bir kültürel hayat var takriben üç bin yıllık bir Orhun kitabeleri yani Orhun alfabesi tarihi var. Medeniyette şu temel unsurlar var. Bir medeniyet deyince aklınıza hukuk sistemi, ahlak sistemi, alfabe sistemi, bilim ve teknoloji bir medeniyetin temel ve hayat tarzı ve bunu kısmen bazı sanat ekollerini de ekleyebiliriz. Ama medeniyetin ötesinde diğer medeniyetin alt bilimlileri olan kültürler ögesi elbette yaşaması için devam edilir. Yani bir medeniyet denilince ortak hukuk sistemi, ortak bir alfabe sistemi, bilim teknoloji sistemi, aklınıza gelmeli mutlaka. Burada şunu da belirtmekte yarar görüyorum bunlar birbiri ile kesinlikle yakından alakalı kavramlar. Mesela ahlak hukuk sistemi denilince hukukun temel kaynağı ahlaktır, ahlakın çıkış noktası da inançtır yani dinlerdir. Dinlerden ahlaka ahlaktan hukuka hukuk da devleti doğurur yani böyle bir çizgi böyle bir zincirleme oluşturulabilirsiniz. Devlet hukuksuz olmaz hukuku yok ederseniz devlet olmaz ahlakı yok farz ederseniz hukuk olmaz, dini yok farz ederseniz de ahlak olmaz bunları topyekün yok farz ederseniz de medeniyet dediğimiz o gelişme olmaz. Türklerin ikinci büyük rol aldığı medeniyet savaşı 751 tarihinde Talaş savaşı olarak simgelendirdik aslında direkt Türklerin savaşı değil burada müslüman Araplarla o zaman ki budist dünyanın yani sarı medeniyetinin temsilcisi arasında bir savaştı. Müslüman Arap orduları burada galip geldi ama nasıl diyeceksiniz. Daha henüz iki medeniyet arasında sıkışmış ve daha henüz müslüman olmamış Türklerin müslüman Arap orduları yanında saf

tutmasıyla bir medeniyet savaşı müslümanlar tarafından kazanıldı. Bu şekilde İslamiyet ile Türkler arasında bir duvar yıkılması oldu ve bundan sonra 751 ile beraber Türkler akın akın müslüman oldular. Daha önceden müslüman olanlar yok muydu vardı, istisna kalabalık kitleler halinde müslümanlar yoktu. Ve takriben iki yüz yıllık süreç içerisinde Türklerin çok kesafetli bir yapısı müslüman oldu. Ve bu defa Bozkır medeniyeti içerisindeki mümessili yani başkanlıklarını bıraktılar, İslam medeniyeti içerisinde mümessil oldular. Ve bu mümessillik takriben Gazneliler ve 1040 yılında kurulmuş olan Selçuklulardan itibaren tam anlamıyla yerini buldu. Hem Araplara, hem Farslara, hem Hintlilere, Türkler bu medeniyetin içerisinde hükmettiler. O zamanki kurulan Selçuklu devleti en geniş haliyle Tanrı dağlarından Akdeniz'e kadar bir tarafta Kafkaslardan Hint okyanusuna kadar Umman denizine kadar uzanan muazzam bir imparatorluk idi ve içerisinde bütün bu İslam medeniyetinin kültür öğelerini tam anlamıyla taşıyordu. Bu çerçevede 1071'de o zaman ortaçağın dev Hristiyan medeniyeti hükmünde Avrupa'nın öncüsü Avrupa'nın bekçisi hüviyetinde Bizans'ı devirdi Bizans ile yapılan Selçuklu savaşı sadece iki devletin sıradan bir savaşı değil aynı zamanda iki medeniyetin de dev savaşıydı. İçinde çok sayıda değişik kültürden insanlar bulunuyordu. Bizans ordusu içerisinde Türkler de mi vardı, evet Türkler de vardı. Yer değiştirdi vs. ama Bizans ordusu içerisinde Hristiyan Türkler hep olageldi. Burada bir medeniyet savaşı ayrımı derken bu inanç konusuna lütfen bir kere daha dikkat edelim. Arkasından üçüncü büyük medeniyet savaşı meşhur Haçlı Savaşı idi. Haçlı Savaşı'na neredeyse iştirak etmeyen Avrupalı kültür, Avrupalı devlet kalmadı. Diğer tarafta buna mukabele eden büyük ölçüde ne yazık ki Ön Asya'nın Selçuklu orduları idi. Özellikle Anadolu Selçukluları akıllara durgunluk verecek şekilde mücadeleler verdi. Bugün haçlılarla yapılan mücadelelere inanın bizler tarihçi olarak anlatmaktan aciziz. Bir medeniyet savaşı bir dünya savaşı da diyebilirsiniz ama son dünya savaşları bir medeniyet savaşı değil. Onlar nedir diyecek olursanız, bir medeniyetin içerisinde iç hesaplaşma yani 19.yüzyıl o kadar çoşkulu bir vaziyete geldi ki batı medeniyeti kendi içerisinde bir hakimiyet savaşına girdi. Bizim zamanımızda mümessillik dediğimiz savaşa girdik tıpkı sınıf başkanları gibi, kasaba başkanları gibi, vilayetlerdeki valiler gibi, devletlerdeki başbakan veya cumhurbaşkanı gibi medeniyetlerin de bir yöneticisi oluyor. Yönetim noktasındaki bir kültür birimi oluyor. Bugün mesela batı medeniyetinin son iki yüz yıldır mümessillik makamında oturan milleti İngilizlerdir, daha önce bir ara İspanyollar oldu bir ara Cermenler oldu ama son dönemde İngilizlerdir. İslam medeniyetinde bu mümessillik makamında oturan Türkler olur. İki yüz yılı aşkın devam eden savaşlardı bu haçlı savaşları. Karışmayan kültür, karışmayan ırk, etnik yapı Avrupa'da kalmadı neredeyse. Buna sadece Anadolu Selçukluları, Suriye Selçukluları, Atabey devletleri, Selahattin-i Eyyubi bir Türk devletleridir o da Selahattin Eyyubi'nin devleti de cevap vermeye çalıştı Orta Doğu'daki müslüman Türkler. Gaziler ve Haçlılar diye kastettiğimiz buydu. Gerçekten bir tarafta Gazilerdir, Gaziler o devirde ilginç bir konuma yükseliyor. Bugün gazilik günümüzde de var ifade edilecek olursa savaşa giripte sağ kalmışlara gazi deniliyor. O dönemde gazilik adeta bir hayat tarzı mesela Anadolu'nun Gazi Beyleri çok ünlüler neredeyse her bölgenin her muhitin bir Gazi Beyi vardır. Anadolu Selçuklularını kuran Süleyman Şah Gazi Süleyman Şah diye anılır. Daha sonra Anadolu'dan özellikle Haçlılar döneminde parlayan Danişmentlilerin her biri gazidir. Danişment Gazi, oğlu Melik Gazi veya Emir Gazi onun oğlu Muhammed Gazi, yine Mengücek Gazi, Server Gazi, Hasan Gazi daha öncesini biliyorsunuz Battal Gazi de vardı Anadolu'da ve daha sonraki dönemde Ertuğrul Gazi, Osman Gazi, Orhan Gazi şöyle bir Anadolu'yu gezerseniz hala bu simge olmuş gazileri görürsünüz. Gerçekten bu medeniyet savaşının bir tarafıdır o gaziler onun için oraya biz onu simge olarak bu kavramı yerleştirmeyi vazife bildik. Selçuklu Devleti'nin arkasından Anadolu'yu yeni bir medeniyet savaşı dalgası daha rahatsız etti bu da Bozkır'dan yükselen son medeniyet dalgasıydı. Bozkır'da Türkler biraz önce belirttiğim gibi mümessilliği bırakmışlardı fakat tabiat boşluğu kabul etmiyor. Bu defa mümessilliği Bozkır'ın başka bir kavmi ele geçirmişti Moğollar. Cengiz Han'ın önderliğinde Moğollar Karakumru'dan Ağrı'da bir fırtına estirdiler. Bu siyasi fırtına Orta Asya'dan infilak ederek Çin'i etkiledi, Batı Türkistan'ı etkiledi, Ön Asya, İran'a geldi, Irak'a geldi, Anadolu'ya geldi, Avrupa'ya gitti yani muazzam bir yapı, hatta geçenlerde bir televizyon programında da bahsediliyordu. Dünya'nın gelmiş geçmiş en büyük siyasi sınırları olan devletini kurduğu şeklinde bir ifade de bulundular.

Hakikaten geniş Avrasya topraklarını içine alan bir yapıydı Mogollar ve imparator Bozkır medeniyenin son temsilcisiydi, Bozkır'ın son efendileri geldiler tabii ki ilk efendileri de Ön Asya'da perişan ettiler dehşet bir dalganın önünü aldılar ve tümüyle de bir mağlubiyet değildi bu. Çünkü Mısır Memlukları hatta Hindistan Türk Memlukları bu Bozkır'ın efendilerinin medeniyet savaşı hesabını başlattıkları dalgayı kırmışlardır. Mısır memlukları biliyorsunuz Suriye üzerinden Moğol ordularını mağlup etti. Hatta aynı şekilde Şemsettin İltutmuş diye bir başka Memlük sultanı var Hindistan'a o da sokmuyor ama onun ötesinde Bozkır'ın son efendileri ilk Türk efendiler gibi değildi karşısına çıkan her türlü kültürü alıp zapt etmekten öte yıkıp yok etme anlayışını benimsediler. Dolayısıyla İslam medeniyetinin ilk büyük parlak ocakları olan Maviraünnehir, Horasan, İran, Irak gibi dev yanardağlar birer birer söndüler. Günlerce Bağdat'taki kütüphanelerin yağmalanması imha edilmesi sonucu Fırat nehrinden akan kitap sayfalarıyla ifade etmişlerdir pek çok tarihçi. Ve arkasından Osmanlı Devleti'nin yükselişi İslam medeniyet dalgası içerisinde Türklerin yeniden mümessilliği ele alması anlamına geliyor. Osmanlı bir medeniyet devletiydi, Türklerin kurduğu bir devletti ama sadece içinde Türklerin yaşadığı bir devlet değildi. Elbette başta Araplar olmak üzere İran bu defa Selçuklu Devleti gibi olmadı, İran bu defa içinde değildi, Kuzey Afrika girmişti yine Kafkasya girmişti ve Balkanlarda hem Türkler hem de İslamiyet bu yeni medeniyetin öncüleri tarafından kendisine güç kuvvet bulmuştu. Tabii ki batıda yeni oluşan Avrupa medeniyeti her Osmanlı yükselişini kendisine bir saldırı olarak telakki etti ve yeni bir medeniyet savaşı ortaya çıktı. Osmanlı Devleti'nin yükselişe geçmesi, yükselişi ve Osmanlı Devleti'nin inhitatına kadar süren bir medeniyet savaşı yaşandı. Haçlı savaşları bitmek tükenmek bilmedi. Bu arada Osmanlı ile Avrupa arasında bazı olmazsa olmaz noktalarına değindim. Her toprak parçası her ülke her bölge aynı değildi ona işaret etmek istiyorum. Bunun en başında olmazsa olmazlarından birisi İstanbul, Kıbrıs, Viyana, Malta olmazsa olmazlar Girit, içerisinde İran var mesela daha önce bir de Kudüs hala da bantelidir bu bölgeler dünyanın en önde gelen medeniyetleri o benim olsun der diğeri benim olsun der adeta Sokullu Mehmet Paşa'nın dediği gibi kol koparan cinsinden noktalardır bu olmazsa olmaz noktalar. İstanbul 18. yüzyıla kadar dünyanın en büyük şehriydi. Jeopolitik ve jeostratejik olarak dünyanın en değerli yeridir. Yine bir dünya devleti kurulsa İstanbul başkent olarak gösterilir. Bunu meşhur Osmanlı tarihçisi Ahmet Cevdet Paşa üzerinde durmuş. Napollon Bonapart bir dönem Avrupa'yı birleştirdi dünyayı tek bir devlet haline getirme projeleri hazırladı. O zaman kurulacak devletin başkenti İstanbul olmalı şeklinde bunu ifade ettiğini söylüyor Ahmet Cevdet Paşa. Yine Baron De Tott diye bir askeri uzman var 'İstanbul dünyanın başkenti hüviyetinde bir şehridir' şeklinde ifadelerde bulunuyor. Gerçekten dünya hakimiyetine giden çeşitli projeler içerisinde İstanbul her bakımdan bir numaradır. Osmanlı Devleti'nin yıkım projeleri hazırlanması yüz büyük plan diye yayınlandı. Bu yüz büyük plan içerisinde Osmanlı Devleti için yapılan planlar hep şurada bozuldu, ömrü uzadı 'İstanbul'un paylaşımı meselesi' yani yüz planı hazırlayan o büyük güçler geldiler anlaşılabilir sadece İstanbul paylaşımı konusunda anlaşamadılar. O da Osmanlı Devleti'nin ömrünün uzamasını sağladı. Girit diyoruz, Girit iki yüz binden fazla şehit vermiş ne yazık ki çok da kolay kaybettik. Kıbrıs yetmiş binden fazla şehitle alındı ne yazık ki hala yarısı bizim olsun yarısı güneydekilerin olsun mahiyetinde yani dehşetli bir fırtına kopuyor siyasi bir anlaşmazlık devam ediyor. Malta'da başta Turgut Reis olmak üzere pek çok denizimizi kaybettik. Viyana, 1683'te Osmanlı'nın yenilmez kara ordusu orada ilk defa yenilerek Avrupa'ya ilk ümit ışıklarını aştı adeta yani Viyana'da Avrupa'nın kilidi mahiyetindeki yerlerden birisi. Bu çerçevede İslam medeniyet öncüsü Türklerle karşı batının özellikle 17. yüzyıldan itibaren bir toparlanışı gözlenecektir ve 18. yüzyılda da bu sömürgeleşme ve dünya kuşatması oluyor özellikle ateşli silahların ve buharlı makinaların yeni bu medeniyetin ana vasıtası olmasından itibaren dünya dehşetli bir batı gücüyle karşı karşıya kalıyor ve adeta kuşatılıyor. 19. yüzyılın sonuna gelindiğinde dünya başları Avrupa'da gövdeleri diğer yerlerde olan bir siyasi ejderhalar vaziyetindedir. Sadece iki devlet bağımsızlık hürriyetini sürdürüyor. Birisi Uzak Doğu'da Japonya birisi de Osmanlı Devleti onun ötesinde ABD saymıyorum bu sömürge yapılanmasının içerisinde çıktığı için bütün dünya bir sömürgeleşmenin pençesi içerisinde. Bu çerçevede dünya 20. yüzyıla gelindiğinde dev bir hesaplaşmaya girdi, Birinci Dünya Savaşı'na girdi.

Birinci Dünya Savaşı nedir diyecek olursanız bir iç hesaplaşma savaşıdır bir mümessilik savaşıdır bir temsilcilik savaşıdır. Her medeniyetin bir temsilcisi olması lazımdı birden fazla olmuyordu ve tahammülü de yok. Bunu İslam medeniyeti çerçevesinde de gördük Türkler de bunu savaşıyorlardı hatta gerektiğinde kendi kabileleri içerisinde de savaşıyorlardı. Bir medeniyetin kendi içerisinde böyle bir savaş gerekçesi de olabiliyor. Gerek Birinci Dünya Savaşı gerekse İkinci Dünya Savaşı batı medeniyetinin kendi içerisindeki dev hesaplaşmalarından ibaret. Bu çerçevede 21. yüzyıla girdiğimizde dünya yeni bir olguyla karşı karşıya kaldı. Global sistem yeni dünya düzeni küreselleşme adı altında yani adını hangi şekilde dersiniz deyin yeni bir olgu takdim edildi. Bu yeni bir proje bu projeyi yapanlar nerede diyeceksiniz projeyi yapanlar şüphesiz batı medeniyetinin içerisinde olan yapılar ama bunlar şurada, şunlardır demek pek kolay bir şey değil yalnız dünya böyle bir yeni dünya düzeni olgusuyla karşı karşıya. Yeni dünya düzeni nedir, tek bir finans sistemidir, tek bir rejim sistemi, tek merkezli güvenlik, tek merkezli para sistemi, tek hukuk sistemi ve tek yönetim demektir. Bugün böyle midir, hayır bu bir takdim olayı yani yeni dünya düzeninin yarı pratiği Birleşmiş Milletlerdir aslında. Birleşmiş Milletleri kuranlara bakmak lazım kimdir yeni dünya düzeninin sahipleri dersiniz Birleşmiş Milletlerde tam anlamıyla adı geçenler sözü geçenler, burayı kuranlar, yönlendirenler bu yeni dünya düzeni takdimcilerinin de ta kendileridir. Yeni dünya düzenine gidişatta yeni mesafeler alındı mı alındı dünyada dev bloklar oluşturuldu. Sanmayın ki bunlar kendiliğinden tesadüfen oluyor, hayır bunlar içerisinde AB yeni bir proje aslında daha öncesinden yapılmış esas dev proje ABD'dir 1774'ten itibaren teşekkül ettirilen esas ana proje odur ama orada da yetinilmedi Kuzey Amerika Birliği adı altında buna ben Siyasi Salkım Sistemi diyorum dünyayı beşe ayırdılar. Bu salkım sistemi içerisinde yeni dünya düzenlediler ve bu beş salkım sistemi de daha sonra kendi arasında bir araya getirilecek yeni sistem doğacak yani tek yönetim, tek hukuk, tek para birimi. Tek para birimi ayrı bir konu nasıl olur diyecek olursanız aslında bugünde dünyada tek bir para birimi vardır o da altındır dünyanın her yerinde geçen para altındır diğerleri izafidir. Bir savaş olduğunda cebimizde bulunan o kağıt paralarının kıymetli evrakların külünün havaya savrulduğunu göreceğiz. Ama görmeyelim inşallah böyle temennimiz olmasın. Dünya tek hukuk sistemine doğru gitmek için zorlanmaktadır. Avrupa hukuku da nihai olarak dünya hukukunu hedef alır. Yine NAFTA Kuzey Amerika Birliği, Kanada, ABD mümessilliği itibar ediyor. Uzun vadede Amerika Kıtası Birliği projesi de vardır üstelik 1824'te doğdu James Monroe diye bir Amerikan devlet başkanının adıyla doğmuş bir proje vardır Monroe Doktrin adıyla yani bütün Amerika kıtası tek bir devlet olmalıdır projesi. Kuzey Amerika az değildir biliyorsunuz Güney Amerika'dan çok daha fazladır yani Amerika'nın yarısından fazlası Kuzey Amerika'dadır. Yirmi milyon kilometre takriben ikisi beraber yirmi bir buçuk milyon metre kareyi buluyor Kanada, Amerika ve Meksika beraber olmak üzere. Özellikle Amerika Kanada ile ilgili Avrupa'dan ileri bir konumda ve AB üçüncüsü Apec diye bir kuruluş var bu Asya Pasifik Ülkeleri birliği Japonya, Hong Kong, Singapur, Tayvan gibi ülkeler ama orada problemler vardır. Bu birliğin başı Avustralya mı olacak Japonya mı olacak şeklinde problem var. Tabii Japonya şimdilik öncü gibi görünür ama bu birliği de tamamlamış değil aralarında bazı anlaşmalar var. Bizi ilgilendiren yeni bir proje daha sunuldu bir de Çin bloku var Çin de tek başına bir blok dünyada. Bizi ilgilendiren husus BOP denilen Büyük Orta Doğu Projesi idi dışarıdan pompalanmıştı ama Türkiye pek iltifat etmedi itibar da göstermedi bu siyasi salkım sistemi içerisinde Türkiye sadece AB içerisinde kendine yer tutmaya ve yer almaya çalıştı. Avrupa Birliği'ne yönelik projeler planlar geliştiriliyor anlaşmalar oluyor. AB meselesi nedir diyecek olursanız bir kısmı kamuoyuna sunulmuş bir kısmı sunulmamış görüşmeler arada devam ediyor. Aslında bu bir siyasi evlenme, siyasi evlenme meselesi her evlenmede olduğu gibi samimiyet gerektirir. Ama AB konusunda AB bir taraftır Türkiye bir taraftır yani her ikisinin de içinde bulunduğu temel özellik samimiyetsizliktir. Samiyetin olmadığı anda bu nasıl olacak iki tarafta da insanlar bunu merakla beklemiyor da değil. Samimiyetsizlik üzerine kurulu bir masa düzeni bu. AB görüşlerimi ben konuşmalarımda da ifade ettim şu şekilde seyir ediyor adeta Las Vegas bir kumar masası gibi oynamaya mecbursunuz oyuncuları belirlenmiş kurallar belirli kalkmak yok halk deyişi ile kim kimi üterse. Tabii kumar masasındaki tarafların samimi olması beklenemez. Türkiye AB tamamen bu karşılıklı oyuncuları birbirine taşır tanıdığı kadar içinde taşıdıkları kadarıyla samimi olabilirler daha fazlası olamaz.

Kalkıp gidemezler Türkiye de kalkamaz Avrupa da kalkamaz. Çünkü kader bizi birleştirmiş denir ya öyle bir şey var Avrupa ile. Bir kere Türkiye Avrupa'da toprakları olan bir ülkedir Avrupa ile tarihi olan bir milletizdir biz ve Avrupa ile ekonomik sosyal ilişkiler içerisinde olan ilişki kelimesi çok az gelir aslında mesela Türkiye'nin dışında yaşayan bir diasporadan bahsettim bir konuyu ifade etmek için daha henüz Türkiye'nin pasaportunu taşıyan beş milyon Avrupalı yaşıyor bazı Avrupa ülkelerinden daha fazladır bu nüfus. Çeklerden, Slovaplardan daha fazla bir nüfustur. Onun dışında Avrupa'ya giden Türkiye'ye gelmemiş Avrupa'daki Türkler vardır. Genç bir Balkan Türklüğü eski doğu Avrupa Türklerinden, Kıdımlardan, Polonya Türklerinden, Ukrayna Türklerinden Avrupa'ya istişam etmiş Türkler vardır çok sayıda. Bu çerçevede böyle bir durum vardır. Yine Milli Eğitim Bakanlığı'ndan aldığımız bilgiler çerçevesinde elli binin üzerinde Türkiye'nin öğrencisi Avrupa'da okumaktadır. Bunun önemli bir kısmı yüksek lisans ve doktora yapıyor. Bilgi transferi denilen mecbur olduğumuz bir şey var hala daha Avrupa bilgide öncüdür Amerika da tabii ki bu transferi yapmak için de başka çareniz yoktur. AB'den kopalım ayrılalım görüşmeyelim deme noktasında değilsiniz yani. İthalatta bu çerçevede bir o kadar da ithalatımız Avrupalıdır yani istemesenizde bir tarih beraberliği istemesenizde bir siyaset beraberliğimiz Avrupa ile sürüyor. Ama Avrupa ile Türkiye hala bambaşka medeniyetlerin üyesidir. Bu konu teferruat değildir. Avrupa'ya giriş aslında bir medeniyet değıştirme anlamına gelir o bakımdan çok zordur. Burada Türkler ve Avrupalılar iç içe giremezler mi girebilirler şöyle; ya Türkler batı medeniyetine tamamen girecekler ya Avrupalılar Türklerin medeniyetine tamamen girecekler. Biri diğerini bu şekilde kabul edecek yoksa çok zordur. Avrupa zaman zaman dile getirilir bir medeniyet projesidir. Tabii bu çerçevede bir medeniyet savaşı da silahlı olmadan devam ediyor. Bu Avrupa'nın da ötesinde bir global sistemin dünyaya yerleşmek istemesi amaçlı bir savaş. Global sistem bazen gizli bazen açık bu medeniyet taarruzunu sürdürüyor. Mesela devlet, vatan, aile, cemiyet, millet, tarih, din gibi bazı temel olgular bu medeniyet savaşında yok edilmek istenmektedir. Bu çok açıktır zaman zaman bazı insanlar bazı yazarlar, kültür birimleri, düşünürler hala daha azdır kimisi sureti haktan görünür kimisi bunu yok etmeye çalışır halbuki konuşmamın başında da ifade etmek istediğim gibi bir milleti millet yapan öğelerdir bunlar öyle basite alınacak bir yapıda değildir. Bunun yerine başka şeyler yerleştirilmeye çalışılır. Ne yerleştirilmeye çalışılır biz de fark etmeyiz üstelik. Aşırı bireysellik bugün büyük bir medeniyet zaafiyetidir aslında mesela Avrupa'yı tamamen sarmıştır. Endividüalizm diye bir akım var birey merkezli, aşırı bireycilik yani sen bir bireysin her şey senin içindir dünya da senin içindir dünyadaki yaratılmışlar da senin içindir kişilere bu verilir. Mesela baba ile oğul anne ile evlat bir müddet sonra tamamen koparlar 18 yaşından sonra hiçbir çocuğun demeyeyim de çok istisnalar vardır aile bağları ile bağları tamamen kesilir bazen çok öncelikli de kesilebilir. İngiltere'nin en büyük devlet problemi homelesslerdir. Homelessler daha büyümemiş genç çağına gelmemiş çocukların evden kopmasından dolayı doğan büyük sosyal problemlerdir. İngiltere sokaklarına bakarsanız büyük şehirlerine Londra'da, Birmingham'da, Manchester'de sayısız homeless 10-12-13 yaşlarında çocuklar görürsünüz. Aileleriyle geçinememiş kendini sokağına atmış, temel gerekçeleri nedir kendilerini sokağına ne atırabilir bir çocuğı? Düşünün çok olağanüstü zorlamaların çok olağanüstü gerekçelerin olması gerekir ve onları aile ocağından aile sıcaklığından kendilerinden ayırırlar. İşte aşırı bireyciliğın bir sonucu hakikaten çok sayıda aile çocuğunu bir kere kucağına almamış ailelerdir. Ben geçen sene Almanya'daydım bir Türk bahsetti komşum ama benim içim sızladı hocam dedi çocuğunu döve döve attı ben seni beslemek zorunda değilim diye. Belki hala ekstra örnekler var. Bu bahsettiğın endividüalizmin çok açık çok vahşi bir görüntüsü. Yeterli mi hayır bu bir bireycilik sen bir bireysin, birey en mühim şeydir bunun dışında mikro milliyetçilikler var. Bu küçük milliyetlerin desteklenmesi dikkat ederseniz dünyada büyük milliyetçiler kösteklenir mikro milliyetçilikler daha dar alandaki milliyetçilikler sürekli desteklenir. Romalılar aslansınız kaplansınız denir, yezitlilere siz harikasınız denir muazzamsınız denir Kürtler de aynı fasılda Türkiye'deki Ermenilerde aynı fasılda bunu Mustafa Erkaya güzel bir başlıkla kitap yazmış etnik tuzaktan başka bir şey değil. Her büyük milletin içerisinde bu tür etnik gruplar olacaktır bunun başka çaresi yoktur. Ama her büyük milletin içerisinde her etnik grup ayrı bir devlet ayrı bir kimlik ayrı bir ayarda millet özelliğı kazanacak denilir mi orada bir kaos var veya o milletlerin yok oluşuyla son bulur bundan

herkes kaybeder yani ama yeni dünya düzeninin temel olgularından birisi bu etnik tuzağı sürekli desteklemektedir. Ben bir konunun altını çiziyorum biraz daha dikkat ederseniz bunu çok yakın bir şekilde görürsünüz. Mikro felsefeler ve dinler yine ayrı bir tuzak da budur. Endividüalizm'i ayırdım ben o çok almış yürümüş de onun dışında mesela nihilizm de bir devir, okutilizm, sihizm belki bir kısmını yeni duyuyorsunuz bir kısmını duyacaksınız bu çeşit insanlara sunulan yeter ki o büyük evrenden bahsettiğimiz bir milletin yeni sistematiğini oluşturan inanç özünden kopsun diye bu tür şeyler sürekli tıpkı bir iğneden zerk edilircesine fırsat bulunca insanlara zerk edilir. Biri evrenselcilik, insan olmak önemli bırakın başka şeyleri Türk olmak, Arap olmak, İngiliz olmak bunlar fasarya insan olmak içini doldurmazsanız insan etten kemikten yapılmış bir canlıdır o kadar. Siz kimlikleri takip edemezseniz merak etmeyin o insanlığınızı da olamazsınız var olanı da kaybedersiniz. İçi boş şeylerle insanı meşgul etmektir. Moda, spor, eğlence, çizgi ötesi eğlence mesela uyuşturucu kullanma, kumar, fuhuş sektörü bunlar hep bahsettiğimiz global sistemin sinsi saldırılarıdır. Spordan ele alalım bende kendim bir sporcu değilim fakat bir spor taraftarıyım ama ölçüyü aşarsanız mesela İngiltere'de bir şeye tesadüf ettim, televizyon programları var, spor programları var ama o kadar detay ilginç spor programları var ki bizde de ona doğru gidiliyor. İşin ölçüsü filan kaçıyor mesela penaltı üzerine program seyrettim üç gün sürdü sadece penaltı nasıl atılır, penaltı atan kişi kim olmalıdır, faaliyet bölgesi ne olmalıdır, penaltı topunun dikileceği yer nasıl olmalıdır, kaleciyi nereden görmelidir, hakem nasıl durmalıdır, topa vuruş şekli nasıl olmalıdır ama ne bu neticede insanlığa kazandırdığı ne diyorsunuz ya da diyemiyorsunuz. Bu tabii ki insanlığı boşu boşuna meşgul etme ben basit bir örnek olarak verdim bu bir çizgiyi aşma yani ölçüyü kaçırma neticede. Bahsettiğimiz gibi kültürel ve medeni değerlerden insanları aşırma için. Yeni bir şey var aslında geleceğimiz dünyasında İslam medeniyetinde batı medeniyetinde Uzak Doğu'daki sarı medeniyette aşan bir şeyler var bütün bu medeniyetlerin üzerinde. Bazı düşünürler bunun haberini de veriyorlar Arnold Toynbee 'Medeniyet Yargılanıyor' diye bir eser yazdı ve batı medeniyetini bayağı büyük şekilde eleştirdi. 1917'de Alman düşünür Oswald Spengler 'Batının Çöküşü' Batı medeniyetinin çöküşünü ifade eden bir eser yazdı 1995'lerde yani 20. yüzyılın sonunda Fransız düşünür Roger Garaudy müslüman oldu önemli bir eser daha yazdı 'Çöküşün Öncüsü ABD' diye yine batı medeniyetinin çöküşünü yazdı. Şu andaki ne diyeceksiniz şu anda daha henüz inanç sistematiği tam belli olmamış ama hukuk sistemini tarif eden, biraz önce belirttiğim tek merkezli yönetimi ifade eden, tek merkezli finans sistemini ifade eden yeni bir medeniyetin ayak sesleri aslında dünyada yeni bir medeniyet inşa edilmeye çalışılıyor bir yerlerde ve bütün dünyanın tek bir medeniyet potası altında eritilmesi, tek bir medeniyet çerçevesinde toplanmasını hedefleyen bir plan projenin olduğu muhakkak. Türkiye ve Türk milleti ne diyecek olursanız Türk milleti hala tarihten gelen aldığı güçle ayak direten yapılardan birisidir. Hatta birinci yapı burada hiç bunu geri planda söylemeden ifade etmekte yarar görüyorum neden diyecek olursanız son iki bin yılının tarihi içerisinde devletler ve milletler dinde hep ön planda yer aldı. Türk milleti bazen şampiyonluğu oynadı şampiyon da oldu bugün şampiyonu oynar bir noktada değil belki, bunu şunun için diyorum lig tabiri aslında bu futbol ligi için kullanılmamıştır devletler ligi için tarihe ilk çıktığında 19. yüzyılda bilim adamlarının çıkardığı bir tabirdir daha sonra futbol tümeleri ifade etmek için çıkarılmıştır. Bu ligde hep ön planda yer almış bir yapıdır ve Türk milletinin hala da tarihten aldığı bazı değerlerle sadece tarih değil belki bir ötekidir tarihi bir deyimdir. Aslında global sistem dünyada %80'e hakim oldu ama dünyada bağımsız kalabilen yapılardan birisidir yani olabildiği kadarıyla tabii Türkiye Cumhuriyeti'ni kastediyorum. Aslında 20. yüzyıldaki düzen yeni bir düzendir yeni düzene giderken yapılan hatalardan birisi de odur yani Türkiye Cumhuriyeti'nin doğuşudur. Türkiye Cumhuriyeti'nin doğuşu aslında buna bir başkaldırıdır. Bugün Türkiye her zamankinden daha büyük bir potansiyele sahip bir yapı olarak varlığını sürdürüyor. Mesela Türkiye'nin yetişmiş insan gücü bir potansiyel Türkiye'nin jeopolitiği belki dünyanın en değerli jeopolitiği. Jeopolitik, bir devletin milletin sahip olduğu toprakların politikaya uygunluğu, politikaya yararlılığı o bakımdan Türkiye Cumhuriyeti'nin sahip olduğu 780.000 kilometrelik topraklar belki jeopolitik açıdan dünyanın en değerli topraklarından birisi belki en önemlisi. Dünyada bir Türk diasporası var bunu ben diasporaya benzettiğim için demiyorum da dışarıda yaşayan Türkler yani Türkiyeli Türkleri kastediyorum 5-6 milyon civarında bir Türkiye Türkleri var.

Birde dünya Türklüğü var tabii Türkiye'ye hoş bakan ne olursa olsun problemler olmasına rağmen bir Azerbaycan, bir Kazakistan, bir Özbekistan bir Kırgızistan, Doğu Türkistan Türklüğü var ve Balkanlar Kafkaslar ve de Orta Doğu Türklüğü var ve bir İslam dünyası var. Ben Hindistan'da bir proje nedeni ile buldum 2-3 sefer çalışmalar yaptım Hindistan'da. Hindistan 1 milyar 150 milyonluk bir nüfus dörtte biri de müslüman gerçek rakamı dışarıya vermiyor. Dörtte bir müslüman ne demek iki yüz altmış iki yüz yetmiş milyonluk bir müslüman yapı bu bundan ne çıkar diyecesiniz, şu çıkıyor; bu iki yüz yetmiş milyonluk müslüman yapının tamamı Türkiye'ye bakıyor tamamı Türkiye'den ümit besliyor ve tamamı Türkiye bir şeyler yapsın da bize de bir şeyler düşün amacıyla şöyle bir bakıyor. Aynı şekilde bazı yüksek sayısal rakamlar Çin'de de var Çin'deki Çin Türkistan'ından hariç bu dediğim aynı durum orada var, aynı durum Avrupa'da var, Rusya'da var ama Türkiye için bu bir potansiyel tabii ve dünyada global sisteme muhalif güçler de var dünya tümüyle teslim olmuş da değil yani tek bir doğruya tek bir hedefe giderken geriye bu muhalif güçler zaman zaman ortaya çıkabiliyor. Her halukarda Türkiye dünyadaki yeni dünya düzeninin global sistemin ötekisi yani şu yapıyla ötekisi ve çok büyük misyon olarak bu misyonda şuna dikkat etmek zorunda yalnız önce bir zaman kazanmak zorunda Türkiye geleceğe yürürken ve büyük devlet olmak zorunda. İki şeye muhtaç dedik birisi zaman kazanmak savaşa talip olalım demiyorum ama tarih boyu Türkleri bekleyen en büyük yük ne yazık ki bu siyasi silahlı mücadeleler oldu başka türlü misyon sahibi olamıyorsunuz zaten başka türlü büyük devlette olamıyorsunuz başka türlü bir medeniyete mümessilik de yapamıyorsunuz bunu ancak idealist, inanmış milletler yapabiliyor, Türkler de böyle bir kaçınılmaz noktada ama şu haliyle değil o bakımdan Türkler açısından altın kadar değerli kazanacakları zaman. Biri de büyük devlet olmak zorunda 780.000 km kareye sıkışmış değil de elbette topraklarının genişletelim değil burada tarif ettiğim istikamet. Makedonya Türkiye'ye bakar Bulgaristan'ın önemli bir kısmı Türkiye'ye bakar, Arnavutluk kaderinin Türkiye'ye bağlamıştır Bosna- Hersek Türkiye'ye bağlamıştır, Rusya da geniş bir Türk dünyası İslam dünyası vardır. Ermenistan hariç Kafkasya'nın tamamı Türkiye'ye bakar Türkistan'ın tamamı Türkiye'ye bakar zaten bu sınırlar oluşmuştur yani onu demek istiyorum bunun için zamana ihtiyaç vardır ve bunun için de zaten hazır potansiyel Türkiye geleceğin bir dünya devleti olma başoyuncusu olma potansiyelinin elinde bulundurmaktadır. Yoksa bu global sistem dedikleri küresel sistem dedikleri dünya için insanlık için yeni bir kıyamet bir yok oluş, bir inhitat eski deyimle bir izmihlal, bir ezimettir başka bir şey beklemeyin yani bu saydıklarım çerçevesinde endividüalizmden aşırı materyalizmden daha başka bir şey çıkmaz. İçinde bulunduğunuz zamanın içinde bulunduğunuz atmosferin milletin ne demek olduğunu bilelim ona göre hayat yolculuğumuza devam edelim.

Soru: Eskilerden beri bir sürü kültürler vardı Hint kültürü, Çin kültürü, Türk kültürü peki en tanınan ve günümüze kadar gelen en eski kültür hangisi acaba?

Prof. Dr. Refik Turan: Şu andaki haliyle Çin kültürü en eski belgeleri, bilgileri olan yazısı olan metni olan elimizdeki fazla değişime dönüşüme uğramadan kalan Çin kültürü. Ondan sonraki Hint kültürü sayılabilir. Diğerleri dönüşüme uğradı büyük çapta Asya'nın kültürleri içerisinde. Türk kültürü de çok eski kültürdür ama gerekli bilgi belge onlar kadar taşıyor henüz.